

De hectiek en de rust van het kerstboomseizoen

Reportage

De kerstboomverkoop kent deze dagen een piek. Ons land is tweede exporteur van Europa. Vooral in de Ardennen vertegenwoordigt de boomkwekerijniche een aanzienlijk economisch belang. Tegenover de huiskamerkerstboom doet de megakerstboom het zo mogelijk nog beter. Gemeenten zoeken in deze sombere tijden naar verlichting en komen uit in de Ardennen. VILT bezocht twee Vlamingen in het epicentrum van de Belgische kerstboomteelt.

🕒 11 DECEMBER 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 11 DECEMBER 2020 10:24

Lees meer over:
sierteelt

De dag na Sinterklaas vormt traditioneel het startschot voor de kerstboomverkoop. “Maar dit jaar worden er zeker ook eerder bomen verkocht. Mensen gaan door corona niet op vakantie en willen eerder kerst in huis halen”, vertelt Mathieu Peters, relatiebeheerder bij kerstboomteler Greencap in het Ardense dorp Transinne. Greencap ziet op een maand tijd één miljoen feestbomen vertrekken en behoort daarmee tot de grootste spelers van België.

Het is een komen en gaan van vrachtwagens op het logistieke centrum van Greencap dat een oppervlakte van tien hectare bestrijkt. Tientallen mannen laden vrachtwagens met heftrucks terwijl andere werknemers bomen van landbouwvoertuigen lossen die juist van het land komen. De grijze lucht boven het terrein belooft weinig goeds. “In Transinne valt de meeste regen in België. Juist daarom hebben de zaakvoerders dit als locatie gekozen”, vertelt Peters.

Kersbomen worden op truck geladen bij kerstboomteler Greencap in Transinne

Lokale bevolking steekt handen uit de mouwen

Veel waterval voor de kap is volgens hem één van de voorwaarden voor een lange houdbaarheid van de boom. Ook het korter worden van de dagen en de dalende temperaturen sussen de kerstboom in een winterslaap waardoor hij minder snel naalden verliest. Alhoewel Peters sinds 2017 in dienst is, kijkt hij op dagen als vandaag nog steeds zijn ogen uit. Lokale landbouwers, tuinaanleggers, bosbouwers en loonwerkers stromen toe en doen personeelsbestand oplopen van 50 tot 200. “Dit is historisch zo gegroeid en prachtig om te zien hoe dat ieder jaar weer goed uitpakt”, zegt Peters.

Naast de personeelspuzzel vraagt ook de logistiek om alle aandacht. Op drukke dagen komen er tot honderd trucks laden. De verkoop is geconcentreerd in de vier weken. De transportplanning wordt afgestemd op het kapschema, het zogenaamde ‘plan de coupe’. Door de dagen tussen kap en transport te beperken tot tien, wordt een optimale houdbaarheid van de boom nagestreefd.

Kerstbomen zijn gekapt voor vervoer naar de logistieke basis van Greencap in Transinne

Tijdens piekdagen worden tot 100 trucks per dag geladen bij Greencap

Tweede kerstboomexporteur Europa

De miljoen kerstbomen van Greencap komen van percelen in de omgeving Transinne met een oppervlakte van 1.300 hectare. In Noord-Frankrijk heeft het ook nog eens 700 hectare in beheer. De gemiddelde huiskamerkerstboom meet tussen de 1 meter 50 en 1 meter 80 meter en wordt op zo'n 10-12 jaar groot gebracht. “De groeitijd hangt wel sterk van de cultivar af”, benadrukt Peters. Ruim 80 procent van de Belgische kerstbomen bestaat uit de Abies nordmanniana, oftewel Nordmann-spar. De boom, die minder snel zijn naalden verliest en daardoor in razendsnel tempo aan populariteit won, heeft de traditionele kerstboom (picea abies) uit de markt gedrukt. Door de opkomst van de Nordmann, zo'n twintig jaar geleden, ging de Ardense kerstboomteelt een tijd door een dal. Inmiddels hebben de telers de achterstand op de Denen ingehaald. “Onze bomen doen niet onder voor de Deense”, stelt Peters.

miljoen kersbomen per jaar

3120

van de bomen voor export

geschat areaal voor huiskamerkerstboom

Cijfers van de Union Ardennaise des pépiniéristes (UAP) bevestigen de sterke positie van ons land op het gebied van kerstboomteelt. Volgens de Waalse federatie van boomkwekers behoort België tot de tweede kerstboomexporteur van Europa en moeten we alleen de Denen voor ons laten. UAP schat de jaarlijkse productie in de Ardennen op 3,2 tot 3,5 miljoen bomen per jaar. Volgens de cijfers van UAP bedraagt het kerstboomareaal in de Ardennen tussen de 3.000 en 4.000 hectare. Het klimaat, de hoogte en de arme zandlemen grond vormen een vruchtbare mix voor de groei van de naaldboom en verklaren waarom de teelt zich in de Ardennen concentreert.

Megakerstbomen geladen in serene stilte

Terwijl de hectiek op het logistieke centrum van Greencap alles overheersend is, domineert hemelsbreed negentig kilometer verderop de rust als Pierre Demesmaeker megakerstbomen op transport zet. Niet honderden bomen op een vrachtwagen, maar één enkele megaboom. “Ik heb vannacht in mijn cabine geslapen, omdat ik gisterenmiddag ben weggezakt in de modder en vastzat. Heerlijk die stilte. Vannacht heb ik alleen gezelschap gehad van de reeën die ik door mijn voorruit zag lopen,” vertelt hij.

De vrachtwagen zakt bij het laden regelmatig weg in de modder

De volgende dag wordt Demesmaeker door een lokale bewoner met een tractor uit de modder bevrijd en kan de lading van de veertien meter hoge kerstboom voor Sint-Truiden plaatsvinden. Later vandaag staat ook nog de boom voor Mechelen op het programma, vertelt Demesmaeker die met een kraansysteem de boom van 14 meter soepel op de oplegger takelt. Het perceel van Demesmaeker, die ook het tuincentrum Inter-Arbo in Vlezenbeek runt, ligt kilometers van de bewoonde wereld en is al decennialang eigendom van de familie. “Mijn grootvader startte na de tweede wereldoorlog met de teelt van kerstbomen op een perceel van 1.000 hectare in de Ardennen. Het land had hij samen met een legervriend op de kop getikt”, vertelt hij.

Kerstbomen voor Vlaamse steden

Op dit land, bestaande uit een aantal percelen, worden tot op de dag van vandaag kerstbomen geteeld. De bomen vinden hun weg naar de grote stadscentra in België, vooral Vlaanderen. Ook voor de teelt van de grote bomen leent het Ardense klimaat zich uitstekend. “Door de aanwezigheid van rotsen in de bodem is er weinig organische volume in de grond. Hierdoor groeien bomen langzaam wat essentieel is voor de vorming van flexibele, soepele takken”, legt Demesmaeker uit. Bomen van 35 meter kunnen er tot 30 jaar groeien.

Pierre Demesmaeker takelt een kerstboom van 14 meter in zijn eentje op de vrachtwagen

De teelt kost Demesmaeker weinig tijd en hij schept veel genoeg in het verkooptraject. “Dan doen we met het stadsbestuur een rondje door het natuurgebied, kiezen we een boom uit en sluiten we vaak af met een goed glas wijn in een goed restaurant”, legt hij uit. In de transportperiode, die loopt van begin november tot de tweede week van december, nemen de kerstbomen meer tijd in beslag. “Maar ik laat me geen stress aanpraten. Dat heeft geen zin”, zegt hij terwijl hij na belading rustig een kopje thee drinkt en zijn GSM onbeantwoord laat overgaan.

Megabomen in trek door corona

“Door corona is de verkoop van megakerstbomen geëxplodeerd. Wij leveren in totaal zo'n 120 bomen”, vertelt Demesmaeker die de afgelopen tijd bijvoorbeeld Lommel, Hasselt, Machelen, Lochristi, Antwerpen, Zeebrugge en Kaatsheuvel (NL) als bestemming had.

“Door corona willen steden vaak meer en grotere bomen. Omdat veel evenementen zijn afgelast, is er budget over. Daarnaast ziet men de boom als een middel om wat licht te brengen in deze extra donkere tijden”, zegt de Vlaams-Brabander.

Ook de boom van Brussel werd door Demesmaeker geleverd, alhoewel deze geen eigen kweek betrof. De Nordmann-spar van 18 meter lang was Demesmaeker tegen het lijf gelopen tijdens één van de vele verkenningritten in de Ardense heuvels. Het scouten van megakerstbomen en het achterlaten van de visitekaartjes en onderhandelen met eigenaars is gangbare kost in de sector, vertelde hij eerder tegen VILT.

Vlaamse teelt voor lokale markt

“Tegenover de massateelt in de Ardennen, stelt de teelt in Vlaanderen niet veel voor”, constateert Demesmaeker. Bij zijn tuincentrum in Vlezenbeek kweekt de ondernemer ook een aantal kleinere exemplaren die bestemd zijn voor de lokale verkoop. Ook Géry Heungens, azaleateler in Evergem, benadrukt dat de productie in Vlaanderen vooral bedoeld is voor de lokale markt. De sierteler verbouwt op een stukje grond achter zijn serre kerstbomen.

Géry Heungens combineert azaleateelt in Evergem met de bijteelt van kerstbomen

Heungens verkoopt veel bomen aan de evenementensector, maar door corona is deze afzetmarkt weggevallen. Hij en andere betrokkenen voorspellen meer verkoop aan particulieren die door corona aan huis gebonden zijn. “Maar in mijn geval compenseert dit niet volledig het wegvallen van de kerstmarkten”, zegt Heungens die doorgaans zo’n 6.000 bomen verkoopt. “Maar heel erg is het niet, want de onverkochte bomen zijn volgend jaar gewoon weer verkoopbaar”, besluit hij.

Veel kerstbomen belanden na nieuwjaar op containerparken. Dat geldt niet voor de megabomen van Demesmaeker. Een groot deel van zijn bomen worden door hem weer opgehaald, versnipperd en uitgestrooid over zijn percelen. “Dat gaat de onkruiddruk tegen en dient tevens als biologische voedingsstof”, stelt de ondernemer-teler. Met een glimlach vertrekt hij op weg naar Sint-Truiden waar hij door een politie-escorte wordt opgewacht aan de rand van de stad.

Pierre Demesmaeker is tevreden na belading van de kerstboom voor Sint-Truiden

Bron: Jerom Rozendaal

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

f screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

in screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

@ screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

X screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

🦋 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra